

Verslag van de Algemene Rekenkamer inzake haar werkzaamheden met betrekking tot de controle op het financieel beheer van Nederlands Nieuw-Guinea over het jaar 1955

Verslag van de Algemene Rekenkamer inzake haar werkzaamheden met betrekking tot de controle op het financieel beheer van Nederlands Nieuw-Guinea over het jaar 1956

—VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE
VOOR DE RIJSUITGAVEN

Nr. 3

(De vroegere stukken betreffende nr. 4688
zijn gedrukt in de zitting 1956—1957)

De vaste Commissie voor de Rijksuitgaven wil niet verhelen, dat de inhoud van de onderhavige stukken bij haar gevoelens van ernstig onbehagen en bezorgdheid heeft opgewekt. Zij heeft er uiteraard begrip voor, dat aan de financiële administratie van een gebied als Nieuw-Guinea niet dezelfde hoge eisen gesteld kunnen worden als b.v. aan het beheer in Nederland, maar zij meent toch, dat er, ook wanneer men met de bijzondere omstandigheden ter plaatse ruimschoots rekening houdt, al te veel te wensen overblijft. Allerlei tekortkomingen, waarbij in de verslagen van de Rekenkamer de vinger wordt gelegd, hadden toch naar het aanvankelijke oordeel der commissie niet mogen voorkomen. Men dacht hier b.v. aan de verschillende geconstateerde onregelmatigheden, de ontvreemding van gelden uit een der landskassen, en aan de gevallen van eenvoudig verzuimen om rekeningen uit te schrijven; feiten, die alle genoemd worden in het verslag over 1955. Het beeld over het volgende jaar is al weinig gunstiger: in het verslag over dat jaar leest men o.a. van de invoering van een verkoopboek, dat echter nimmer was geteld, en van een debiteurenstaat, die in dat jaar in het geheel niet was opgemaakt; van een machine, die voor f 30 000 was aangeschaft, maar door niemand in Nieuw-Guinea bediend of onderhouden kon worden; van een administratie, die zo onordelijk was, dat blijkbaar niemand op de hoogte was van de ontvangen of nog verschuldigde bedragen, hetgeen ertoe leidde, dat een som van bijna 750 000 gulden te veel ten laste van de landskas aan een aannemer was uitbetaald, enz. Achterstanden in de administratie, gebrek aan voldoende toezicht e.d., schijnen tot de normale tekortkomingen te behoren.

De commissie heeft uit de verslagen begrepen, dat vele van de geconstateerde onjuiste toestanden en feiten geweten moeten worden aan een gebrek aan (deskundig) personeel. Wat is er gedaan — zo zou de commissie willen vragen — om dit tekort te verminderen en zijn er in dit opzicht inmiddels verbeteringen bereikt?

De commissie heeft er kennis van genomen, dat de Minister van Zaken Overzee zich met de Rekenkamer heeft verstaan over de voorbereiding van een technische herziening van de Indische Comptabiliteitswet, terwijl bij het controlebezoek in 1956 van een hoofdamtenaar der Rekenkamer over deze aangelegenheid besprekingen zijn gevoerd met de Gouverneur en de Directeur van Financiën (zie slot van het verslag over 1955). Nu hieromtrent in het volgende verslag geen mededelingen worden gedaan, zou de commissie het ook op prijs stellen te vernemen, hoever de bedoelde aangelegenheid thans is gevorderd.

Zij vraagt zich voorts af, of de in verband met deze herziening te voeren besprekingen niet een geschikte gelegenheid zijn om ook de bovengememoreerde ernstige gebreken in het financieel beheer en de oorzaken daarvan onder ogen te zien. Een krachtige aanpak van de hier liggende problemen komt de commissie dringend noodzakelijk voor en zij zou gaarne vernemen, of de Minister het b.v. niet wenselijk acht één of meer deskundigen op het gebied van de financiële administratie naar Nieuw-Guinea te zenden om, waar mogelijk, orde op zaken te stellen.

De commissie wil deze opmerkingen van algemene aard besluiten met haar erkentelijkheid uit te spreken voor de arbeid van de Algemene Rekenkamer, wier waardevolle functie ook uit deze rapporten opnieuw duidelijk naar voren is gekomen.

Met controle en het bekendmaken van de resultaten daarvan kan evenwel uit de aard der zaak niet worden volstaan. Een en ander zal ertoe moeten leiden, dat de Regering al het mogelijke doet om verbetering te brengen waar fouten zijn geconstateerd.

De verschillende onderdelen van de verslagen geven de commissie voorts nog aanleiding tot de volgende opmerkingen en vragen.

Verslag over 1955 (stuk nr. 4688)

Ziekenhuisontvangsten (blz. 4). De commissie zou gaarne vernemen, of de poging om de vorderingen, waarvan hier sprake is, alsnog te innen, resultaten heeft opgeleverd en of inmiddels een voorstel is gedaan tot afschrijving van de definitief oninbaar gebleken vorderingen.

Verslag over 1956 (stuk nr. 4964)

Achterstand in de administratie van de Dienst van Financiën (blz. 2). De Rekenkamer constateert, dat aan het eind van 1956 de achterstand in het algemeen nog niet was afgenomen. Is inmiddels reeds enige verbetering te constateren?

Rekening-courantadministratie (blz. 3). Heeft het „eerstvolgend bezoek”, waarover de laatste alinea spreekt, thans reeds plaatsgevonden en, zo ja, welke resultaten heeft dit op het onderhavige punt opgeleverd?

Administratie van kredieten en voorschotten (blz. 3). Wat is de reden, dat het voornemen om aan de wens der Rekenkamer te voldoen, wordt beperkt tot de voorschotten op bezoldiging?

Controle door de afdeling Accountancy en Organisatie, enz. (blz. 3). Kan reeds worden medegedeeld, of de uitvoering van het hierbedoelde controleplan al dan niet door bijzondere omstandigheden wordt vertraagd?

Ontvangsten van de kantoren van de onderafdelingshoofden te Manokwari en te Biak (blz. 4/5). Is aan de toezegging, tot invordering van de achterstallige termijnen over te gaan, voldaan?

Ontvangsten Havenwezen (blz. 6). Kan ter zake van de invordering van de nog verschuldigde haven- en liggelden thans enig resultaat worden gemeld?

Geldelijk beheer van een instelling, ressorterend onder de Dienst van Gezondheidszorg (blz. 6). Het heeft de commissie bijzonder onaangenaam getroffen, dat een in juli 1956 aan de Gouverneur verzonden brief van de Algemene Rekenkamer blijkbaar in augustus 1957, ondanks herhaald rappel, nog niet beantwoord was. Zij zou gaarne vernemen, of van de zijde van de Gouverneur intussen is gereageerd.

De commissie stelt aan de Kamer voor, bovenstaande opmerkingen en vragen als de hare ter kennis van de Minister van Zaken Overzee te brengen en een afdruk van dit verslag te zenden aan de overige Ministers en aan de Algemene Rekenkamer.

Vastgesteld 27 juni 1958.

KROL
BACHG
ENGELBERTINK
RITMEESTER
BIEWENGA
JANSSEN
PESCHAR
VAN DOORN
A. R. VERMEER
VAN DEN TEMPEL
VENVERLOO.